

UZASADNIENIE

W dniu 21 sierpnia 2015 roku (data prezentaty Biura Podawczego) M. J. (1) wniósł pozew o obniżenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie z dnia 12 kwietnia 2005 w sprawie o sygn. akt III RC 10/05, na rzecz jego syna R. M. urodzonego w dniu (...) w W. z kwoty po 850 zł miesięcznie do kwoty po 300 zł miesięcznie (pozew wraz z załącznikami k. 1-34).

Pełnomocnik pozwanego matka V. M. (1) w odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 19 października 2015 r. wniosła o oddalenie powództwa. Podnosiła, iż nie zasługują na uwzględnienie argumenty powoda, że obecnie jego sytuacja finansowa uniemożliwia mu partycypowanie w kosztach utrzymania syna w kwocie 850 zł (odpowiedź na pozew k. 45-47).

Postanowieniem tut. Sądu z dnia 13 listopada 2015 r. strony zostały skierowane do mediacji. Wobec stanowiska stron nie doszło do zawarcia ugody przed mediatorem (postanowienie k. 63, protokół z przebiegu mediacji k. 72).

Na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku w dniu 17 maja 2018 r. powód poparł powództwo o obniżenie alimentów do kwoty 300 zł miesięcznie poczynając od daty wyrokowania . Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa (protokoły rozpraw k. 54).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

Powód R. M. urodzony w dniu (...) jest dzieckiem pochodzącym z nieformalnego związku (...) (odpis skrócony aktu urodzenia k.3 akt III RC 10/05).

Alimenty zasądzone na rzecz powoda w kwocie 400 zł wyrokiem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy sygn. akt X RC 642/95, zostały podwyższone do kwoty 550 zł wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia z dnia 13 grudnia 2002 r. sygn. akt III RC 66/02 (okoliczności bezsporne oraz wyrok k. 42 akt III RC 66/02).

Wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2005 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie w sprawie o sygn. akt III RC 10/05, podwyższył alimenty zasądzone od M. J. (1) na rzecz syna R. M. z kwoty 550 zł miesięcznie do kwoty 850 zł miesięcznie, płatne do 10-go dnia każdego miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 28 grudnia 2004 r. (wyrok k. 58 akt III RC 10/05). Wyrokiem z dnia 10 listopada 2005 r. Sąd Okręgowy w Warszawie utrzymał w mocy zaskarżony ww wyrok, oddalając apelację pozwanego (wyrok k.97 akt 111 RC 10/05).

W chwili orzekania w 2005 r. powód M. J. (1) miał 51 lat, pobierał emeryturę w kwocie 737 zł. Dodatkowo powód był zatrudniony w spółce (...) na stanowisku szefa regionu z miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 3.035 zł netto. Poza synem R. M. miał 2 córki w wieku 21 i 19 lat na rzecz których przekazywał po 500 zł miesięcznie tytułem alimentów. Powód nie miał żadnego majątku. Miesięczne koszty swojego utrzymania w tym okresie określił na kwotę 500 zł-600zł Mieszkał sam w mieszkaniu kwaterunkowym, w którym uiszczał czynsz w wysokości 382 zł, opłaty za prąd i gaz w kwocie 65 zł (zeznania pozwanego k.31 akt III RC10/05).

Pozwany R. M. w 2005 r. kończył 18 lat. Uczęszczał do II klasy autorskiej z rozszerzonym programem przedmiotów ścisłych Liceum Ogólnokształcącego. Pozwany nie powtarzał żadnej klasy, osiągał dobre wyniki w nauce. Nie pracował, nie był również zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna. R. M. mieszkał wraz matką w mieszkaniu kwaterunkowym o powierzchni 33 m². Miesięczny koszt utrzymania pozwanego w dacie wyrokowania matka V. M. (1) oceniła na kwotę 1.500 zł, na którą to kwotę składały się koszty: żywienia 600 zł, leki i wydatki szkolne 100 zł, raty za łóżko powoda 53 zł (zeznania V. M. k.30-30v akt III RC 10/05).

Matka pozwanego V. M. (1) miała wówczas 45 lat, nie miała wyuczonego zawodu. Decyzją lekarza orzecznika ZUS z dnia 5 sierpnia 2003 r. została uznana za osobę trwale i całkowicie niezdolną do pracy. Cierpiała na nerwicę lękowo – depresyjną, zażywała leki T., L., A., R. i D., których koszt wynosił 90-100 zł miesięcznie. Pobierała rentę wraz z zasiłkiem rodzinnym w kwocie 455 zł). Otrzymywała również zasiłek w kwocie 170 zł z uwagi na samotne wychowywanie syna. W tym okresie mieszkała z synem w mieszkaniu kwaterunkowym o powierzchni 33 m². Korzystała z dodatku mieszkaniowego i uiszczała czynsz za mieszkanie w wysokości 180 zł oraz opłaty za światło i gaz w kwocie 150 zł-200 zł co dwa miesiące. Na potrzeby własne i syna zaciągnęła pożyczki, których łączna wysokość wynosiła 4.000 zł (orzeczenie k 4, decyzja ZUS o przyznaniu renty k.5 z akt III RC 10/05, zeznania V. M. k.30-30 w z akt III RC 10/05).

W dniu 23 maja 2011 r. R. M. złożył pozew o podwyższenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie z dnia 12 kwietnia 2005r. sygn. akt III RC 10/05 od M. J. (1) z kwoty 850 zł do kwoty 1.800 zł. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt III RC 156/11 (pozew k. 1-2 akt III RC 156/11). Natomiast M. J. (1) w dniu 26 maja 2011 r. złożył pozew o uchylenie obowiązku alimentacyjnego. Sprawa z powództwa M. J. (2) została połączona do łącznego rozpoznania ze sprawą III RC 156/11. M. J. (1) miał wówczas 56 lat. Otrzymywał emeryturę w kwocie 900 zł. Dodatkowo powód nadal był zatrudniony w spółce (...) na stanowisku szefa obszaru z miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 9.000-10.000 zł netto wraz z premiami. Nadal mieszkał sam w mieszkaniu kwaterunkowym, w którym uiszczał czynsz w wysokości 560 zł, opłaty za prąd 120 zł i gaz 75 zł. Miesięcznie dokonywał wpłat na konto syna kwoty 930 zł tytułem alimentów (zeznania M. J. (2) k.24v,53v). R. M. miał wtedy 24 lata, zdał egzamin dojrzałości i podjął naukę na studiach. Pozwany w tym okresie rozpoczął leczenie u psychiatry z powodu depresji. Przyjmował w tym okresie leki oraz uczęszczał na terapię w trybie dziennym. Matka pozwanego miesięczny koszt jego utrzymania określiła na kwotę 1.800 zł. V. M. (1) otrzymywała świadczenie wówczas w wysokości 924 zł brutto (zeznania R. M. k.24, 53v, zaświadczenie lekarskie k.62 z akt III RC 156/11). Wyrokiem z dnia 3 stycznia 2012 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia oddalił oba powództwa uznając, że kwota zasądzonych alimentów pozwalała na zaspokojenie podstawowych potrzeb R. M., zaś sytuacja majątkowa M. J. (1) nie uległa pogorszeniu, co uzasadniałoby konieczność uchylenia zasądzonych alimentów (wyrok wraz z uzasadnieniem k. 79, k. 86-89 akt III RC 156/11).

W pozwie z dnia 16 września 2013 r. R. M. ponownie wniósł o podwyższenie alimentów od M. J. (1), zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie z dnia 12 kwietnia 2005 r., sygn. akt III RC 10/05, z kwoty 850 zł miesięcznie do kwoty 2.000 zł miesięcznie. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą III RC 262/13 (pozew k.1-2 akt III RC 262/13). W odpowiedzi na pozew z dnia 5 listopada 2013 r. M. J. (1) wniósł o oddalenie powództwa o podwyższenie alimentów w całości oraz złożył powództwo wzajemne o uchylenie obowiązku alimentacyjnego wobec R. M. (odpowiedź na pozew k.22-26 akt III RC 262/13). M. J. (1) pobierał wówczas emeryturę z Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w wysokości około 1.000 zł netto. Nie pracował już dodatkowo w firmie (...), umowa została rozwiązana z porozumieniem stron z przyczyn nie dotyczących pracownika. M. J. (1) mieszkał nadal sam w mieszkaniu komunalnym o powierzchni 45 m². Ponościł opłaty czynszowe za lokal w kwocie 514 zł miesięcznie. R. M. w tym czasie nie miał wyuczonego żadnego zawodu. Był słuchaczem Zaocznej Policealnej Szkoły (...) w W.. Nauka odbywa się w weekendy. Chodził na zajęcia nieregularnie z uwagi na zły stan psychiczny. Cierpiał na nawracające stany depresyjne. Miał zaburzenia lękowe i fobie. Pozostawał pod opieką lekarza psychiatry. Przyjmował leki przeciwdepresyjne A. 40 i H.. R. M. nie pracował i nie osiągał żadnych dochodów poza alimentami od ojca. Miał wydane orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności datowane na czas do września 2017 r., z powodu stanu jego zdrowia psychicznego. R. M. wykazywał obniżenie do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną. V. M. (1) nadal pobierała rentę stałą z tytułu niezdolności do pracy w wysokości 1.035,83 zł brutto miesięcznie. V. M. (1) zaciągnęła trzy kredyty w wysokościach 20.000 zł, 13.000 zł i 10.000 zł, na bieżące potrzeby i utrzymanie. Nie spłacała tych kredytów i łącznie zaległość z tytułu zaciągniętych kredytów wraz z odsetkami wynosiła 70.000 zł. Komornik sądowy dokonywał potrąceń z jej renty kwoty około 260 zł miesięcznie (orzeczenia o stopniu niepełnosprawności k.3, zaświadczenia lekarskie z (...) k.13,34, zawiadomień o opłatach k.14,15, decyzja o wysokości emerytury k.29,

świadczenia pracy k.30 z akt III RC 262/13). Wyrokiem z dnia 18 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia oddalił oba powództwa uznając, iż brak jest podstaw zarówno do podwyższenia, jak również uchylecia alimentów zasądzonych na rzecz R. M. w kwocie 850 zł (wyrok wraz z uzasadnieniem k. 79, k. 86-89 akt III RC 156/11).

Obecnie sytuacja majątkowa i bytowa stron przedstawia się następująco:

Powód M. J. (1) ma 65 lat. Pobiera emeryturę policyjną z Zakładu Emerytalno - Rentowego (...)w wysokości 1.766 zł. W 2015 r. kwota wypłacanej emerytury stanowiła sumę 1.011 zł. Z racji wieku nie podejmuje żadnych prac dodatkowych. W dalszym ciągu mieszka sam w mieszkaniu komunalnym o powierzchni 45 m², za które ponosi opłaty czynszowe w wysokości 514 zł miesięcznie. Dodatkowo powód ponosi opłaty za: prąd w wysokości ok. 200 zł na dwa miesiące, za telewizję 115 zł, za śmieci 10 zł, za telefon 51 zł. Powód w 2015 r. zaciągnął kredyt w wysokości 11.353 zł, gdzie miesięczna rata wynosiła 208 zł. M. J. (1) przekazuje na syna R. M. co miesiąc tytułem alimentów kwotę 850 zł. Od wielu lat nie utrzymuje kontaktów z synem. Z zeznania podatkowego wynika, że w 2015 r. powód uzyskał dochód w wysokości 45.062 zł brutto (decyzja o waloryzacji emerytury k. 16-17, potwierdzenia przelewów i rachunki k. 22-26,52-62, umowa o kredyt gotówkowy i harmonogram spłaty k. 27-34, zeznanie podatkowe za 2015 r. k. 86-88, zeznania M. J. (1) k. 92v, oświadczenie o ilości osób zamieszkających w lokalu k. 114).

Pozwany R. M. ma 31 lat. Nie ma wyuczonego żadnego zawodu. Ma zdany egzamin dojrzałości. W przeszłości podejmował naukę na studiach na kilku kierunkach, ale nie zdobył wyższego wykształcenia. Przerzywał naukę z uwagi na zły stan psychiczny. Pozwany obecnie nigdzie nie pracuje. Wcześniej podjął pracę przy wypełnianiu ankiet, za którą to pracę uzyskał wynagrodzenie w kwocie 200 zł. Pracował również razem z matką przy roznoszeniu ulotek. Obecnie zarejestrowany jest w urzędzie pracy, jednak jak wskazała matka nie otrzymuje żadnych ofert pracy. R. M. ma zdiagnozowaną dystymię, są to przewlekłe, nawracające stany depresyjne. Cierpi również na zaburzenia lękowe, fobie. Nadal pozostaje pod opieką lekarza psychiatry i przyjmuje leki antydepresyjne głównie lek A. i sporadycznie H.. Pozwany w przeszłości uczestniczył w terapii w PZP, którą przerwał 3 lata temu. Pozwany ma wydane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z ustaleniem umiarkowanego stopnia na czas określony do kwietnia 2019 r. R. M. nadal mieszka wraz z matką i prowadzi z nią wspólne gospodarstwo domowe. Opłaty za zajmowany lokal wynoszą: czynsz 640 zł miesięcznie, energia elektryczna 150 zł co drugi miesiąc, gaz około 50 zł co dwa miesiące. Miesięczne koszty utrzymania pozwanego matka określiła na kwotę 1.300 zł, do których zaliczyła opłaty za mieszkanie, za leki. Z zaświadczenia Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego wynika, że za 2015 r. R. M. wykazał łączny dochód w kwocie 207,03 zł. (zaświadczenie k. 85, zeznania R. M. k. 93, zaświadczenie o wysokości dochodu k. 96, dokumentacja medyczna k. 98-108, zeznania świadka V. M. (1) k. 126, orzeczenie o niepełnosprawności k. 173).

Matka pozwanego V. M. (1) ma 58 lat, nigdzie nie pracuje z powodu całkowitej niezdolności do pracy spowodowanej nerwicą lękowo-depresyjną. Ma przyznane orzeczenie o niepełnosprawności datowane na stałe i pobiera z tego tytułu rentę stałą w wysokości 1.088,40 zł brutto miesięcznie. V. M. (1) w przeszłości zaciągnęła kredyty, których nie spłaca i została wszczęta przeciwko jej osobie egzekucja komornicza. Komornik sądowy dokonuje potrąceń z jej renty kwoty około 270 zł miesięcznie. Po potrąceniu zaległości przez komornika V. M. (1) otrzymuje z renty kwotę 653 zł. V. M. (1) przyjmuje leki antydepresyjne, które miesięcznie kosztują ok. 400 zł. Za 2015 r. V. M. (1) uzyskała dochód w kwocie 13.038,80 zł (zaświadczenie ZUS k. 84, zaświadczenie o wysokości dochodu k. 97).

W dniu 23 maja 2017 r. pozwany R. M. był badany przez biegłą z zakresu psychiatrii dr B. P., która w dniu badania stwierdziła u pozwanego brak ewidentnych objawów psychotycznych. Biegła określiła intelekt pozwanego jako mieszczący się w granicach normy. Wskazała jednocześnie, że kontakt z pozwanym był rzeczowy, a nastroj i napęd wyrównany (opinia sądowno-psychiatryczna k. 140-143).

W dniu 6 września 2017 r. w Szpitalu (...) w W. pozwany był poddany kolejnemu badaniu przez biegłą z zakresu psychologii klinicznej celem diagnostyki w zakresie wskazania wystąpienia wskaźników organicznego uszkodzenia (...). Przeprowadzone badania wykazały u pozwanego osobowość niedojrzałą z rysami narcystyczno - histrionicznymi. Biegła zaznaczyła, że pozwany nie wykazuje zwartego i sprecyzowanego systemu dążeń, celów i zainteresowań, przy czym w przewidywaniu skutków dominują u pozwanego własne oczekiwania i wyobrażenia. Biegła zaznaczyła, że

funkcjonowanie społeczne u pozwanego wykazuje cechy obniżenia spowodowanego takimi właściwościami charakteru jak egocentryzm, niedojrzałość, nadmierna wrażliwość na krytykę, co utrudnia pozwanemu pełnienie ról społecznych, w tym znalezienia i utrzymania pracy, nie mniej jednak zadaniem biegłej nie jest to przeciwskazaniem do pojęcia zatrudnienia. Biegła podkreśliła we wnioskach końcowych sporządzonej opinii, że przeprowadzone testy nie wykazały obniżenia funkcji poznawczych u pozwanego spowodowanych organicznym uszkodzeniem (...) (opinia sądowo-psychologiczna 153-156).

W uzupełniającej opinii sądowo-psychiatrycznej biegła B. P. wskazała, że nie stwierdziła u R. M. objawów choroby psychicznej ani upośledzenia umysłowego. Rozpoznała natomiast u pozwanego cechy nieprawidłowej osobowości: osobowość- niedojrzałą, neurotyczną z rysami narcystyczno-histrionicznymi. Zdaniem biegłej funkcjonowanie społeczne pozwanego wykazuje cechy obniżenia w związku z jego właściwościami charakteru, co utrudnia mu pełnienie ról społecznych, w tym znalezienie i utrzymanie się w pracy, ale nie jest przeciwskazaniem do jej podjęcia. Biegła podkreśliła również, że, typowe dla okresu adolescencji kryzysy pozwanego dodatkowo są wzmacniane przez symbiotyczną relację z matką. Zdaniem biegłych pozwany wymaga oddziaływań terapeutycznych oraz wzmocnienia procesu spermacji i indywidualacji, a rokowanie może być pomyślne pod warunkiem podjęcia psychoterapii oraz włączania się w role zawodowe - podjęcie nauki oraz pracy (opinia sądowo-psychiatryczna uzupełniająca k.158-161).

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd dokonał w oparciu o informacyjne przesłuchanie powoda M. J. (1) i pozwanego R. M., jak również na podstawie zeznań świadka – matki pozwanego V. M. (1) oraz na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy niniejszej, jak również dokumentów i materiału dowodowego zawartego w aktach o sygnaturach akt III RC C 10/05, III RC 262/13, III RC 156/11, III RC 66/02, III RC 377/10. W ocenie Sądu nie istnieją żadne przyczyny, które mogłyby podważyć moc dowodową znajdujących się w aktach sprawy dokumentów. Zostały one sporządzone przez podmioty uprawnione do ich wystawienia, a żadna ze stron nie zakwestionowała ich prawdziwości oraz autentyczności.

Sąd częściowo dał wiarę twierdzeniom stron – powoda i pozwanego, jak również zeznaniom świadka V. M. (1) w zakresie jakim korespondują z pozostałym materiałem dowodowym w postaci dokumentów i nie pozostają w sprzeczności z zasadami logiki i doświadczenia.

Sąd nie dał natomiast wiary twierdzeniom świadka V. M. (1) w zakresie kosztów leków, które zdaniem świadka ma przyjmować pozwany. Sąd uznał, że faktura za leki nr (...) przedłożona przez pełnomocnika pozwanego-matkę nie stanowi wiarygodnego dowodu w sprawie. Sąd miał na uwadze, że faktura ta zawiera 9 pozycji leków, z których poza paracetamolem wszystkie leki mają zastosowanie antydepresyjne i uspokajające. Co znamienne żaden z tych leków nie jest przyjmowany przez pozwanego. Z dokumentacji medycznej wynika bowiem, że pozwany głównie przyjmuje lek A. i sporadycznie H., co zdaniem Sądu świadczy, że złożona faktura jest za leki, które przyjmowane są przez inną osobę. Wniosek Sądu tym bardziej jest uprawniony, gdyż V. M. (1) w toku postępowania toczącego się przed tut. Sądem w sprawie III RC 10/05 na rozprawie w dniu 8 lutego 2015 r. zeznała, że przyjmowała leki T., L., A., R. i D., które to leki widnieją na złożonej do niniejszej sprawy fakturze (vide k. 30v akt III RC 10/05). Zdaniem Sądu przedmiotowa faktura została złożona przez V. M. (1) na potrzeby niniejszego postępowania, celem wykazania rzekomo złego stanu psychicznego pozwanego i ponoszenia z tego tytułu znacznych kosztów za leki. W ocenie Sądu również twierdzenia świadka V. M. (1) w zakresie złego stanu psychicznego pozwanego uniemożliwiającego mu uzyskanie zatrudnienia, nie znajdują uznania Sądu w świetle opinii sądowo-psychiatrycznych oraz sądowo-psychologicznej sporządzonych w toku postępowania, którym Sąd w pełni dał wiarę, a żadna ze stron nie kwestionowała.

Sąd uznał bowiem za wiarygodne opinie sądowo-psychiatryczne, jak również opinię sądowo-psychologiczną sporządzoną dla potrzeb niniejszego postępowania. Zdaniem Sądu, przedmiotowe opinie są pełne i jasne, a także dokonana ze starannością i rzetelnością. Przedmiotowe opinie zostały sporządzone przez osoby będące specjalistami w swoich dziedzinach oraz dysponującymi wiadomościami specjalnymi koniecznymi i wystarczającymi do stwierdzenia okoliczności istotnych w niniejszej sprawie. Przy ocenie sporządzonych opinii Sąd wziął pod uwagę między innymi sposób, w jaki zrelacjonowane zostało postępowanie poprzedzające sformułowanie ostatecznych wniosków. W sprawozdaniach zostały szczegółowo wskazane nie tylko dane pozwanego, który został poddany badaniom, ale także

przyjęte przy sporządzaniu opinii założenia, rodzaj przeprowadzonych czynności, zastosowane metody badań, testów oraz opis sposobu ich przeprowadzenia. Badający przedstawili zatem nie tylko swoją konkluzję, ale także w sposób logiczny, jasny i zrozumiały dla Sądu wskazali drogę, która doprowadziła ich do odpowiedzi na przedstawione im pytania. Z powyższych względów Sąd przychyliła się do wniosków zawartych w przedmiotowych opiniach oraz do oceny stanu zdrowia psychicznego pozwanego i przyjmuje je za swoje.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego powództwo M. J. (1) o obniżenie obowiązku alimentacyjnego względem syna, jako zasadne zasługuje na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie powód żądał obniżenia obowiązku alimentacyjnego z kwoty 850 zł do kwoty 300 zł zasądzonego wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z dnia 12 kwietnia 2005 w sprawie o sygn. akt III RC 10/05, uzasadniając pozew istotną zmianą stosunków.

Obowiązek alimentacyjny jest jednym z podstawowych obowiązków ciążyących na obojgu rodzicach względem ich dzieci. Zgodnie bowiem z dyspozycją art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samo, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Art. 128 k.r.o. stanowi, iż obowiązek alimentacyjny polega na dostarczaniu środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania. Natomiast ustalając zakres świadczeń alimentacyjnych należy kierować się usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego oraz zarobkowymi i majątkowymi możliwościami zobowiązanego (art. 135 § 1 k.r.o.).

Jednocześnie wobec tego, że rzeczony obowiązek z reguły utrzymuje się przez dłuższy czas, to towarzyszą temu nieodłącznie zmiany okoliczności, które kształtują zakres świadczeń alimentacyjnych. Zgodnie zaś z brzmieniem art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może prowadzić do uchylecia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów. Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 19 lipca 1974 roku (sygnatura akt II CO 9/74), przez pojęcie "stosunków" w tym wypadku należy rozumieć okoliczności istotne z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu (np. art. 133 i 135 kro). Zmiana zatem "stosunków" tak pojmowanych, bez potrzeby zajmowania się zagadnieniami szczególnymi, jest zmianą okoliczności, od których zależy istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego (...) okoliczności te leżą niejako na zewnątrz stanu faktycznego, z którym prawo wiąże istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego".

Oceniając, czy zaistniały przesłanki do ewentualnego zmniejszenia obowiązku alimentacyjnego M. J. (1) wobec syna R. M., zadaniem Sądu, było ustalenie, czy nastąpiła zmiana stosunków po stronie powoda w rozumieniu powołanego powyżej art. 138 k.r.o., uzasadniająca obniżenie zasądzonych alimentów, jak również, czy pozwany z powodu problemów zdrowotnych na jakie cierpi, nie jest zdolny do podjęcia zatrudnienia i uzyskania środków finansowych na własne utrzymanie.

W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe dało podstawy do stwierdzenia, że zmianie uległa sytuacja finansowa i bytowa M. J. (1). M. J. (1) w 2005 r. poza otrzymywaną emeryturą, pobierał dodatkowe wynagrodzenie w kwocie ponad 3.000 zł za pracę w spółce (...), na stanowisku szefa regionu. Obecnie natomiast powód uzyskuje jedynie emeryturę. M. J. (1) nie pracuje już w spółce (...), gdzie została z nim rozwiązana umowa za porozumieniem stron z przyczyn niezależnych od powoda. Zdaniem Sądu argumenty powoda o trudnościach w znalezieniu dodatkowego zatrudnienia z racji jego wieku w pełni zasługują na uwzględnienie. Jest bowiem powszechnie wiadomo, że osobom w wieku powoda jest szczególnie trudno znaleźć zatrudnienie. Dodatkowo Sąd miał na uwadze, że pozwany sam prowadzi gospodarstwo domowe i z tego tytułu ponosi opłaty za czynsz w wysokości ok. 514 zł, za prąd w wysokości ok. 100 zł, za telewizję 115 zł, telefon 51 zł. Po opłaceniu alimentów w wysokości 850 zł kwota jaka mu pozostaje nie wystarcza na zaspokojenie podstawowych potrzeb w zakresie zakupu żywienia, kosmetyków, środków czystości oraz ubrań.

W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że sytuacja majątkowa i bytowa pozwanego również uległa zmianie, jednakże nie w stopniu uzasadniającym utrzymanie obowiązku alimentacyjnego jego ojca w dotychczasowej wysokości 850 zł. Pozwany jak również jego pełnomocnik-matka V. M. (1) w toku postępowania starali się wykazać, że R. M. z powodu problemów natury psychicznej i posiadanego orzeczenia o niepełnosprawności nie jest w stanie podjąć zatrudnienia i samodzielnie się utrzymać.

Wskazać w tym miejscu należy, że jedynie choroba psychiczna i związane z tym inwalidztwo skutkujące brakiem możliwości samodzielnego utrzymywania się przez pełnoletnie dziecko uzasadnia obowiązek alimentacyjny rodziców, o którym mowa w art. 133 § 1 kro (patrz wyrok SN z dnia 12 maja 1998 roku, sygn. II CKN 722/97, LEX nr 503166).

Pozwany, co prawda, decyzją z dnia 9 kwietnia 2014 r. ma przyznany umiarkowany stopień niepełnosprawności, nie mniej jednak zdaniem Sądu pozwany nie wykazał, aby był osobą trwale niezdolną do wykonywania pracy. Zgodnie z art. 4 ust. 2 **Ustawy** z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych **„do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.”** Jak wynika bowiem z przedmiotowej decyzji o stopniu niepełnosprawności pozwany, nie ma przeciwwskazań do wykonywania zawodu, co więcej pozwany nie ma nawet zaleceń do wykonywania zwozu w zakładzie aktywności zawodowej, czy na stanowisku przystosowanym do jego stopnia niepełnosprawności. Podkreślić należy, iż orzeczenie o niepełnosprawności zostało wydane z powodu tego, że pozwany wymaga pomocy innych osób w pełnieniu ról społecznych, co potwierdzają wskazania dotyczące uczestnictwa w terapii zajęciowej, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia. W świetle powyższego pomimo tego, że pozwany jest osobą niepełnosprawną, jest on osobą gotową i zdolną do podjęcia zatrudnienia. Zwrócić należy bowiem uwagę, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2014 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2017.1065 j.t.) bezrobotnym jest osoba niezatrudniona i niewykonywająca innej pracy zarobkowej, co ważne zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy lub innej pracy zarobkowej, ale i również osoba niepełnosprawna, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy. Jednocześnie osobą bezrobotną może być osoba, która m.in. nie nabyła prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy i nie pobiera świadczenia rehabilitacyjnego. Wobec brzmienia powyższych przepisów nie można uznać R. M. za osobę niezdolną do podjęcia zatrudnienia. Owszem Sąd zdaje sobie sprawę, że pozwany z powodu problemów zdrowotnych może mieć pewne trudności ze znalezieniem zatrudnienia, nie mniej jednak na rynku pracy istnieją podmioty, którzy chętnie zatrudniają osoby niepełnosprawne, bowiem wówczas korzystają z różnych preferencji i ulg zgodnie z art. 105 w/w ustawy, przykładowo nie opłacają składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Ponadto samemu pozwanemu z tytułu niepełnosprawności, przysługują również pewnego rodzaju uprawnienia. I tak np. zgodnie z art. 49 w/w ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2017.1065 j.t.) pozwany ma pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych m.in. przystosowujących do aktywizacji zawodowej. Również z mocy ustawy czas pracy pozwanego jako osoby posiadającej orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym jest ograniczony. W świetle powyższego, zdaniem Sądu R. M. nie tylko ma możliwości podjęcia zatrudnienia, ale i również z nich korzystał. Jak wynika z zeznań świadka V. M. (1), pozwany w przeszłości podejmował zatrudnienie przy przeprowadzaniu ankiet, jak również roznoszeniu ulotek. Zdaniem Sądu w podejmowaniu przez pozwanego tego rodzaju prac, jak również innych nie wymagających doświadczenia zawodowego i specjalistycznej wiedzy nie sprzeciwia się stan jego zdrowia, co wynika również z opinii sporządzonych w sprawie. Co więcej możliwość podjęcia przez pozwanego zatrudnienia, nie tylko pozwoli mu chociażby na częściowe poniesienie kosztów swojego utrzymania, ale również będzie pełnego rodzaju działaniem terapeutycznym. Co istotne pozwany mieszka nadal z matką, jednak matka utrzymuje się z niewielkiej emerytury i jedynie w minimalnym zakresie jest w stanie finansowo wesprze syna. Natomiast niewątpliwie od lat ponosi ciężar sprawowania bezpośredniej opieki nad chorym synem. Owszem Sąd zauważył w świetle opinii biegłych matka zdaje się być nadopiekuńcza, nie mniej jednak niewątpliwie wynika to z jej troski o dziecko, aczkolwiek powinna

ona zapewnić synowi większą samodzielność mając na uwadze to, iż w przyszłości może zabraknąć któregoś z rodziców i pozwany będzie wówczas zdany jedynie na siebie i ewentualną pomoc osób trzecich.

W ocenie Sądu pozostawienie w obecnej sytuacji życiowej powoda, alimentów w kwocie 850 zł było żądaniem zbyt wygórowanym. Zdaniem Sądu obniżone alimentów do kwoty po 300 zł miesięcznie, jest adekwatne do aktualnych możliwości zarobkowych powoda i jego sytuacji życiowej oraz do możliwości zarobkowych pozwanego.

Biorąc pod uwagę powyższe należało stwierdzić, że sytuacja zarobkowa i majątkowa powoda uległa pogorszeniu, co spowodowało konieczność uwzględnienia powództwa o obniżenie alimentów i w rezultacie obniżenie obowiązku alimentacyjnego z kwoty 850 zł miesięcznie do kwoty 300 zł miesięcznie, począwszy od dnia wydania wyroku, jak w punkcie 1 wyroku.

Sąd mając na uwadze fakt, że pozwany jest osobą uprawnioną do alimentów nie obciążał go kosztami postępowania.